

هشدارهایی که جدی گرفته نمی شود!

نقش ترکیه و روسیه برای حذف ایران از کریدورهای منطقه‌ای

نشست خبری سازمان منطقه آزاد تجاری و صنعتی ماکو با محوریت نقش دیپلماسی در توسعه اقتصادی مناطق آزاد تجاری و صنعتی با حضور رئیس این سازمان با حضور حسین گروسی، رئیس این سازمان، برگزار شد.

به گزارش گروه صنعت و تجارت پایگاه اطلاع رسانی دریا و نفت، سازمان منطقه آزاد تجاری و صنعتی ماکو قصد دارد روز سه‌شنبه هفته آینده، ۲۷ آذر ۱۴۰۳، همایشی بین‌المللی با موضوع «نقش دیپلماسی در توسعه اقتصادی مناطق آزاد تجاری و صنعتی» با هدف تقویت تعاملات و فراهم‌سازی بستری لازم برای گسترش ارتباطات اقتصادی بین‌المللی برگزار کند.

اکنون در حالی سازمان منطقه آزاد به دنبال تقویت روابط بین‌المللی خود به‌ویژه با کشورهای عضو سازمان‌ها اکو و اوراسیاست که مسائلی مانند تحریم، حضور در لیست سیاه FATF و تلاش کشورهای نظیر ترکیه و روسیه برای کنار گذاشتن ایران از کریدورهای منطقه‌ای و جهانی مناطق آزاد را با چالش‌هایی مواجه کرده است.

از این رو سازمان منطقه آزاد تجاری و صنعتی ماکو با برگزاری نشست خبری در روز جاری علاوه بر تبیین برنامه‌های همایش هفته آینده، به سوالات خبرنگاران پیرامون چالش‌ها و مشکلات موجود پاسخ داد.

آمادگی منطقه آزاد ماکو برای تبدیل شدن به هاب کشورهای اکو

حسین گروسی، رئیس سازمان منطقه آزاد تجاری و صنعتی ماکو، در ابتدای این نشست گفت: مناطق آزاد تجاری و صنعتی باید یک رویکرد خارجی داشته باشند. این رویکرد از آن جهت است که جذب سرمایه‌های خارجی‌ها و ایرانیان خارج از کشور تسهیل شود. از جمله آنکه منطقه ماکو به دلیل هم‌مرزی با ترکیه دروازه اتصال به اروپا شناخته می‌شود و در کنار آن، دارای بزرگ‌ترین مرز زمینی ایران هم است. در این زمینه کشورهای عضو اکو می‌توانند همکاری‌های گردشگری و فرهنگی با ایران داشته باشد.

او ادامه داد: در همین زمینه به شورای عالی مناطق آزاد این پیشنهاد ارائه شد که هر منطقه بتواند به عنوان یک هاب خاص با سازمان‌های بین‌المللی ارتباط بگیرد که ماکو برای تبدیل شدن به هاب کشورهای عضو سازمان اکو آمادگی دارد. علاوه بر ترکیه و پاکستان که دو عضو مؤسس این سازمان هستند، سازمان منطقه آزاد ماکو آمادگی همکاری به هشت عضو دیگر را هم در زمینه‌های گردشگری، فرهنگی و ... دارد.

آغاز ارتباط فرهنگی با کشورهای عضو اکو

گروسی با اشاره به برگزاری همایش سازمان منطقه آزاد در روز سه‌شنبه هفته آینده، تشریح کرد: ۲۷ آذرماه آغاز ارتباط فرهنگی با کشورهای عضو اکو خواهد بود. سال آینده این رویداد در اردیبهشت ماه و به میزبانی ماکو با حضور کشورهای عضو اکو برگزار می‌شود و از این پس به‌عنوان تقویم رسمی هر سال در دومین ماه سال به اجرا درمی‌آید.

وی با اشاره به اهمیت کریدورهای فعال در ایران توضیح داد: در همایشی که هفته گذشته در مشهد با حضور عباس عراقچی، وزیر امور خارجه، و اسد مجیدخان، دبیر کل سازمان همکاری اقتصادی (اکو)، آنها هم به اهمیت اقتصادی و منطقه‌ای کریدور شرق به غرب تأکید کردند. کریدوری که قسمتی از آن به ماکو هم عبور می‌کند. بدین شکل که چین از طریق ترکمنستان وارد سرخس می‌شود، سپس به ماکو و بعد هم چشمه ثریا می‌رود.

او با بیان اینکه کریدور شرق به غرب سه شاخه دارد، توضیح داد: شاخه شمالی به دلیل جنگ اوکراین تعطیل است. کریدور میانی از طریق ترکمنستان وارد دریای خزر می‌شود و از آنجا به ارمنستان و ترکیه و اروپا می‌رود. کریدور دیگر از طریق ترکمنستان و ایران است که تا تبریز ادامه دارد. از تبریز تا سه راه مرند باید بازسازی و حدود ۲۰۰ کیلومتر در این مسیر باید بازسازی شود.

این مقام مسئول افزود: در این منطقه یک دهکده لجستیک به مساحت ۱۸۲۰ هکتار راه‌اندازی شده که شامل بندر خشک، فرودگاه و راه آهن می‌شود. در جلسه تصویب طرح جامع منطقه آزاد ماکو بحث لجستیک، ترانزیت و تجارت مطرح شد. موضوع دیگر کشت و صنعت و امنیت غذایی است که در آن بزرگ‌ترین باغ مدرن پسته و گردو راه‌اندازی شده که در شمال‌غرب کشور بی‌سابقه است.

وی درباره مناطق دارای استعداد گردشگری در منطقه آزاد ماکو گفت: یکی از موضوعات طرح جامع، به جز باغ مدرن حوزه کشاورزی، شیلات و دامپروری، گردشگری است که دارای دو بخش علمی و تاریخی است. یعنی می‌تواند گردشگری ترکیبی صورت گیرد. افراد می‌توانند آنجا را ببینند و بعد از ترکیه دیدن کنند. گردشگری خرید نیز با احداث فروشگاه‌ها می‌تواند در دستور کار باشد.

تلاش کشورهای دیگر برای دوزدن ایران در کریدورها طبیعی است

رئیس سازمان منطقه آزاد تجاری و صنعتی ماکو در پاسخ به این سوال که با توجه به تحولات منطقه، به‌ویژه سوریه و نقش ترکیه و روسیه در آن، ممکن است روسیه یا ترکیه ایران را در کریدورها دور بزنند؟ توضیح داد: طبیعی است که برخی رقبا و همسایگان بخواهند ایران را کنار بگذارند و کریدورهای دیگر را جایگزین کنند، اما باید با کشورهای همسایه و دوست، طوری برنامه‌ریزی انجام داد که خدمات ایران با کمترین قیمت در اختیار شرکت‌های خارجی قرار گیرد.

او ادامه داد: مسیر ایران یک مسیر هموار است. برخی کشورها تلاش دارند برخی کریدورها مانند عراق و سوریه را جایگزین ایران کنند، اما هزینه‌های حضور در این کریدورها مانند فاو بسیار بیشتر است. هر تاجری صرفه اقتصادی را در نظر می‌گیرد. ما نیز باید ترانزیت را ارزان کنیم که در این زمینه تمهیداتی اندیشیده شده تا کریدور ماکو ارزان تمام شود.

گروسی در پاسخ به این سوال که با توجه به تحریم‌ها و محدودیت مبادلات بانکی برنامه مناطق آزاد برای اجرای برنامه‌های تجاری و ترانزیتی چیست؟، اعلام کرد: منطقه آزاد ماکو آمادگی دارد هم در دهکده لجستیک و هم در ریل با چین مشارکت داشته باشد. اخیراً بازدیدی از چین مذاکراتی با برخی شرکت‌های این کشور صورت گرفت. صحبت داشتیم که کریدور را با توجه به تفاهم‌نامه اجرا کنیم. درخصوص تحریم‌ها نیز توافق جدیدی نیست. با تمام فشارهایی که تحریم‌ها داشته توانسته‌ایم آن را مدیریت کنیم.

به گفته او مدل دیگر به بحث بانک آفشور یا بانکداری برون‌مرزی بازمی‌گردد که در خنثی‌سازی تحریم‌ها موثر است.